

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Energimyndigheten

Yttrande över Statens energimyndighets förslag till ändring i föreskrifter (STEMFS 2011:4) om elcertifikat

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till ändring i Statens energimyndighets föreskrifter (STEMFS 2011:4) om elcertifikat. Följande ändringar föreslås:

- Vad en anmälan om kvotplikt ska innehålla, med en hänvisning till bilaga som utgörs av ett formulär med anvisningar.
- Hur rapportering av mätvärden ska gå till, med en hänvisning till Energimarknadsinspektionens föreskrifter (EIFS 2016:2) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el. El från övriga anläggningar som är godkända för tilldelning av elcertifikat ska mätas och rapporteras enligt 3 kap. 2 och 3 §§ i STEMFS 2011:4.¹
- Vid en anmälan om en varaktig produktionsökning enligt 2 kap 11 a § lagen (2011:1200) om elcertifikat² ska innehavaren av en anläggning komma in med en beskrivning av produktionsökningen. Anläggningsinnehavaren ska även komma in med underlag som visar produktionsökningens storlek. Om storleken på

---

¹ 3 kap. 2 och 3 §§ (STEMFS 2011:4) ändras inte i och med det nu remitterade förslaget.

² 2 kap. 11 a § lagen (2011:200) om elcertifikat lyder:

Innehavaren av en anläggning som är godkänd för tilldelning av elcertifikat ska till tillsynsmyndigheten anmäla en sådan produktionsökning som avses i 11 § andra stycket 2 innan ökningen genomförs.

2 kap. 11 § lagen (2011:200) om elcertifikat lyder:

Elcertifikat får inte tilldelas för produktion av förnybar el efter utgången av 2035.

För tiden dessförinnan får inte elcertifikat tilldelas för produktion av förnybar el

1. i anläggningar som tagits i drift efter den 31 december 2021,

2. enligt 8 eller 9 § om den varaktiga produktionsökningen genomförts eller den ombyggda anläggningen tagits i drift efter den 31 december 2021.

produktionsökningen avviker från de uppgifter som lämnats i anmälan ska detta likaså anmälas, utan dröjsmål.

Det anges att föreskriften bör träda i kraft så snart som möjligt.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen anges att elcertifikatssystemet infördes den 1 maj 2003 för att främja en ökad elproduktion från förnybara energikällor. Elcertifikatssystemet innebär i korthet att för varje producerad megawattimme (MWh) förnybar el kan en elproducent, som uppfyller kraven i lagen om elcertifikat för att tilldelas elcertifikat, få ett elcertifikat av staten. Elproducenten kan sedan sälja elcertifikaten på en öppen marknad där priset bestäms mellan säljare och köpare.

I remissen anges att ändringarna kommer sig av att flera ändringar i lagen (2011:200) om elcertifikat har trätt i kraft den 1 januari 2021. Lagändringarna innebär bland annat att elcertifikatssystemet avslutas år 2035 och att ett stoppdatum införts som medför att anläggningar, varaktiga produktionsökningar och vissa ombyggnader som genomförts eller tagits i drift efter utgången av 2021 inte får tilldelas elcertifikat. Ytterligare en ändring som har skett är att en särskild anmälningsplikt har införts avseende varaktiga produktionsökningar som genomförs efter den 31 december 2021 (stoppdatumet) i anläggningar som är godkända för tilldelning av elcertifikat. Bakgrunden till det är att redan godkända anläggningar inte ska kunna få en felaktig tilldelning av elcertifikat till följd av en varaktig produktionsökning efter stoppdatumet. Anmälningsplikten innebär att anläggningsinnehavaren ska anmäla den varaktiga produktionsökningen till tillsynsmyndigheten, det vill säga Energimyndigheten, innan ökningen genomförs. Energimyndigheten behöver få kännedom om hur stor del av anläggningens produktion som inte har rätt att tilldelas elcertifikat.

Energimyndigheten bedömer att de beskrivna lagändringarna medför att myndighetens nuvarande föreskrifter, (STEMFS 2011:4) om elcertifikat, bör ändras för att bättre stämma överens med överordnad lagstiftning.

Förslaget till föreskrifter innehåller därför främst ändringar kopplade till nämnda anmälningsplikt men även ändringar av redaktionell karaktär som föreslås i syfte att förtydliga och förenkla för de aktörer som berörs av föreskrifterna.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att en alternativ lösning till att ändra myndighetens föreskrifter om elcertifikat skulle vara att inte genomföra de föreslagna ändringarna i föreskrifterna.

Vidare anges att effekterna av att en sådan reglering inte kommer till stånd blir främst att otydligheten ökar kring vilka uppgifter som aktörerna förväntas lämna i samband med en anmälan om produktionsökning. Det skulle vidare leda till att Energimyndigheten inte får samma kännedom om produktionsökningar som inte har rätt att tilldelas elcertifikat. Effekterna av att låta formulären och anvisningarna vara oförändrade är att kravet för ombud

att lämna fullmakt i original vid ansökan och anmälan kommer kvarstå. Detta kommer i sin tur att försvåra för de ombud som vill komma in med fullmakt elektroniskt.

Slutligen anges att övriga föreslagna ändringar är främst av redaktionell karaktär och innebär ingen ändring i sak för de aktörer som omfattas av föreskrifterna. Effekterna av att de ändringarna inte kommer till stånd blir därför främst att föreskrifterna inte blir lika tydliga som om ändringarna skulle genomföras.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Det nämnda är främst en beskrivning av effekter av om någon reglering inte kommer till stånd. Mot bakgrund av vad förslagsställaren vill uppnå, har dock Regelrådet svårt att se att det skulle kunna ske på annat sätt än att ändra i föreskrifterna. Sedan kan det finnas alternativ i själva regleringen som kan vara relevanta att belysa. En regels utformning har också relevans för tillämpningen. Såväl alternativ till reglering, som alternativ i regleringen, är vanligen värdefullt att belysa. För det nu remitterade ärendet kan den beskrivning som finns godtas.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar, liksom effekter av om någon reglering inte kommer till stånd, är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att lagen om elcertifikat, med tillhörande förordning och föreskrifter, inte är baserad på unionsrätten. Föreslagna ändringar i föreskriften anges inte innebära något direkt eller indirekt handelshinder och bör inte heller på annat sätt inverka på de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning och finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I konsekvensutredningen anges att den föreslagna föreskriften preciserar den reglering som redan har införts i lag och förordning. Föreskriften bör därför träda i kraft så snart som möjligt eftersom ändringarna i lagen (2011:1200) om elcertifikat trädde i kraft den 1 januari 2022.

Vad gäller informationsinsatser anges att Energimyndigheten har informerat om ändringarna i lagen om elcertifikat som trädde i kraft den 1 januari 2022 på sin hemsida, i nyhetsbrev och i årsrapporten för elcertifikat och ursprungsgarantier. Under år 2017 har Energimyndigheten vidare informerat om lagändringen kring kvotplikten som innebar att ytterligare en kategori av kvotpliktiga aktörer infördes. Energimyndigheten bedömer därför inte att de föreslagna ändringarna innebär något behov av ytterligare, särskilda informationsinsatser då de ändringar som föreslås i föreskriften verkställer den lagstiftning som redan trätt i kraft.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkt för ikraftträdande kan godtas för detta ärende. Gällande informationsinsatser är det lovvärt att Energimyndigheten har informerat om de ändringar som har genomförts dithills. Vanligen bör informationsinsatser genomföras för regeländringar i syfte att säkerställa att berörd målgrupp får information, genom de informationsvägar som bedöms lämpliga. Regelrådet ställer sig därför något tveksam till förslagsställarens ställningstagande i denna del, eftersom det har att göra med de uppgifter som myndigheten begär in från företagen i ett visst avseende, och det är fråga om nya ändringar. Även om det är fråga om förenklningar är

det behövlige information för den uppgiftsskyldige att ändringar har genomförts i regelverket. Enligt Regelrådet borde förslagsställaren därför överväga att genomföra informationsinsatser.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkten för ikraftträdande är godtagbar.

Regelrådet finner att beskrivningen av behovet av speciella informationsinsatser är bristfällig.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att de som berörs av regleringen är företag och privatpersoner som har en anläggning godkänd för elcertifikat samt kvotpliktiga aktörer. Av dessa är det främst de anläggningsinnehavare som genomför en varaktig produktionsökning efter den 31 december 2021 som berörs av den föreslagna regleringen. Totalt är det cirka 5 900 aktörer som idag har en produktionsanläggning godkänd för tilldelning av elcertifikat. Av dessa aktörer är drygt 4 100 privatpersoner och 1 800 företag. Det anges att det är sannolikt att många elproducenter ökar sin produktion genom investering i nya installationer eller genom effektivisering under de kommande 13 åren (slutdatum för elcertifikatsystemet år 2035).

Vidare anges att de föreslagna ändringarna i anvisningarna och formulären berör elleverantörer, elanvändare som använder el som användaren själv producerar, importerar eller köper på den nordiska elbörsen samt elintensiva industrier där ett ombud undertecknar deklaration av dessa kvotpliktiga aktörers kvotplikt. Det är cirka 850 aktörer som deklarerar sin kvotplikt årligen varav uppskattningsvis minst 90 procent använder sig av ombud där fullmakt krävs.

Det anges att de som berörs av den föreslagna ändringen gällande kvotpliktiga aktörer är kvotpliktiga elproducenter som producerar el i ett nät som används utan stöd av nätkoncession av den föreslagna regleringen. Energimyndigheten bedömer att den föreslagna regleringen inte innebär några konsekvenser för dessa aktörer. Dessa aktörer anges även vara väldigt få sett till antalet eftersom det inte är vanligt med den typen av elproducenter och avtal mellan hyresgäster och fastighetsägare eller att elproducenten levererar el direkt till en uttagpunkt i IKN nät. Det kan bli vanligare i framtiden i och med teknikutvecklingen och lagstiftningen.

Förslagsställaren bedömer att i fråga om de elproducenter som berörs av de föreslagna regleringarna rörande varaktiga produktionsökningar och som redogjorts för ovan kan alla typer av företag idag vara elproducenter och tilldelas elcertifikat, om förutsättningarna i lagstiftningen är uppfyllda. Av dessa anläggningsinnehavare är det svårt att uppskatta hur många som kommer att genomföra sådana varaktiga produktionsökningar som omfattas av anmälningsskyldighet enligt 2 kap 11 a § lagen om elcertifikat – och som därmed också kommer att beröras av de föreslagna ändringarna i Energimyndighetens föreskrifter.

Slutligen anges att i allmänhet är innehavare som producerar el med vattenkraft eller biomassa stora företag, alternativt kommunala företag. Solceller innehas normalt av små företag, bostadsrättsföreningar eller privatpersoner. Majoriteten av vindkraftverk innehas av stora eller medelstora företag, men det förekommer också flera vindkraftverk som ägs av mindre föreningar eller privatpersoner.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

I konsekvensutredningen anges att de företag (och privatpersoner) som har en anläggning som är godkänd för tilldelning av elcertifikat kan komma in med en anmälan enligt 2 kap 11 a § lagen om elcertifikat genom en anmälan om förändring till Energimyndigheten. Det kan ske via Energimyndighetens e-tjänst *Mina sidor* eller via formulär som finns på Energimyndighetens hemsida.

Enligt den föreslagna regleringen ska anläggningsinnehavaren beskriva de produktionshöjande åtgärder som genomförts i anmälan, och lämna underlag som visar produktionsökningens storlek. Det anges att det är svårt att uppskatta tiden som går åt för dessa producenter att inhämta uppgifter och beskriva produktionsökningen eftersom det kan variera mellan olika aktörer. Givet att underlag för produktionsökningen finns tillgängligt så förväntas tidsåtgången för anmälan till Energimyndigheten ta cirka 1-4 timmar. Administrationskostnaden för anmälan till Energimyndigheten är endast beroende av tidsåtgången.

Vidare anges att vindkraftverk som har tagits i drift efter stoppdatumet och som är ansluten till en anläggning som redan är godkänd för tilldelning av elcertifikat behöver göra enhetsdeklaration varje månad. Det innebär att de endast behöver anmäla verkets förväntade normalårsproduktion, effekt och fastighetsbeteckning. Det anges handla om ett tiotal (cirka 10-20 st) vindkraftsanläggningar och arbetstiden som krävs för att göra en enhetsdeklaration kan uppskattas till maximalt en timme per månad. För resterande energikällor behövs ingen enhetsdeklaration, utan bara en enkel verifiering.

Slutligen anges att övriga föreslagna ändringar inte bedöms innebära någon ökad tidsåtgång eller ökade kostnader för de företag som berörs av ändringarna.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Förslagsställaren har påbörjat en beskrivning av förslagets effekter på berörda företags administrativa kostnader genom att uppskatta tidsåtgången. Dock saknas det information om lönekostnad för den som ska anmäla till Energimyndigheten. Kostnaden per berört företag, liksom totalt för samtliga berörda företag, är därmed okänd. Även om det finns en ansats till beskrivning saknas det för mycket information för att få en uppfattning om förslagets påverkan på företagens administrativa kostnader.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på berörda företags administrativa kostnader är bristfällig.

Andra kostnader och verksamhet

Förslagsställarens bedömning är att inga extra kostnader kommer att tillkomma till följd av regleringen utöver ovan nämnda administrationskostnader.

I denna del saknas en beskrivning av förslagets påverkan på företagens verksamhet.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning gällande påverkan på andra kostnader. Beskrivningen kan därför godtas. Vad gäller förslagets effekter på företagens verksamhet

framgår det i andra delar av konsekvensutredningen, även om det hade varit önskvärt med en samlad, sammanfattande del gällande verksamhetspåverkan.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på företagens andra kostnader, liksom verksamhetspåverkan, är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Förslagsställarens bedömning är att elproducenternas konkurrensförhållanden på elmarknaden inte kommer att förändras. Marknaden kommer att fungera på samma sätt och intäkterna påverkas inte av förändringen.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Enligt Regelrådet hade det varit önskvärt med något utförligare motiveringar till förslagsställarens ställningstaganden i denna del. Dock har förslagsställaren, som framgår vid *Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning*, tagit hänsyn till förutsättningar som företagens storlek när regelverket har anpassats. Mot bakgrund av detta kan den beskrivning som finns i denna del godtas.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Förslagsställaren bedömer att de föreslagna regleringarna inte kommer att påverka företagen i andra avseenden än de som redan har beskrivits.

Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning och finner att beskrivningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen anges att reglerna delvis har anpassats för att underlätta för innehavare av mindre anläggningar, vilket i de flesta fall innebär privatpersoner och små företag. Innehavare av en mindre anläggning behöver inte verifiera produktionsökningen i samma utsträckning som en större anläggning. Slutligen anges att det inte ställs samma krav på uppgifter för en mindre anläggning jämfört med en större.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Enligt Regelrådet är det ett lovligt initiativ av förslagsställaren att, i den mån det är möjligt, anpassa regelverket för mindre företag.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Som framgår av Regelrådets yttrande beskrivs flera aspekter i konsekvensutredningen på ett godtagbart sätt, vilket är positivt. Dock saknas det fullständiga beskrivningar av förslagets påverkan på företagens administrativa kostnader. Det nu remitterade förslaget avser uppgiftslämnande. Oavsett att det bedöms uppstå förenklingar i vissa delar av förslaget, finns det en rapporteringsskyldighet i andra delar av förslaget. För att synliggöra förändringarna hade det behövts en kvantitativ uppskattning av dessa, så långt det har varit möjligt. På så sätt hade konsekvensutredningen blivit tydligare och mer transparent. Förslagets effekter på

företagens administrativa kostnader kan, med anledning av de utelämnade uppgifterna och uppskattningarna, inte bedömas fullt ut. Då denna aspekt är central för förslaget i stort, kan Regelrådet inte bortse från bristen vid en sammantagen bedömning av konsekvensutredningen.

Utan att det har haft påverkan på Regelrådets bedömning av konsekvensutredningen, vill Regelrådet tillägga följande. Regelrådet kan konstatera att de olika formulärens, med anvisningar, är relativt omfattande och komplicerade. Enligt Regelrådet är det därför ett lovvärt initiativ av förslagsställaren att förenkla dessa.

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 4 juli 2023.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hanifeh Khayyeri, Hans Peter Larsson och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande